

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 30. 12. 1993 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2019 do: 30. 4.2023

Obsah dokumentu je právne záväzný.

308

Z Á K O N

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 1993

o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

(1) Zriaďuje sa Slovenské národné stredisko pre ľudské práva so sídlom v Bratislave (ďalej len „stredisko“).

(2) Stredisko plní úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „ľudské práva“). Stredisko na tento účel najmä

- a) monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného zákona,^{1aa)}
- b) zhromažďuje a na požiadanie poskytuje informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v Slovenskej republike,
- c) uskutočňuje výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďuje a šíri informácie v tejto oblasti,
- d) pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti,
- e) zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie,
- f) vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu,^{1aa)}
- g) vykonáva nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie,
- h) vypracúva a uverejňuje správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou,
- i) poskytuje knižničné služby a
- j) poskytuje služby v oblasti ľudských práv.

(3) Stredisko je oprávnené zastupovať účastníka v konaní vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania.^{1aa)}

(4) Stredisko každoročne do 30. apríla vypracúva a uverejňuje za predchádzajúci kalendárny rok správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike prostredníctvom internetu alebo aj prostredníctvom periodickej tlače s celoslovenskou pôsobnosťou.

(5) Súdy, prokuratúra, iné štátne orgány, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a iné verejnoprávne inštitúcie sú povinné na požiadanie strediska v určenej lehote poskytnúť stredisku informácie o dodržiavaní ľudských práv; ich právo podávať správy o dodržiavaní ľudských práv získané vlastnou činnosťou iným subjektom nie je dotknuté. Stredisko môže o poskytnutie informácií o dodržiavaní ľudských práv požiadať aj mimovládne organizácie, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv, a dohodnúť sa s nimi o spôsobe poskytovania týchto informácií.

§ 2

(1) Stredisko je nezávislou právnickou osobou.^{1a)} Nezapisuje sa do obchodného registra.

(2) Činnosť strediska je financovaná z dotácií zo štátneho rozpočtu podľa medzinárodnej zmluvy.²⁾

(3) Okrem zdrojov uvedených v odseku 2 stredisko hospodári najmä s darmi od tuzemských a zahraničných právnických osôb a fyzických osôb.

(4) Na kontrolu hospodárenia strediska s finančnými prostriedkami sa vzťahuje osobitný predpis o kontrole.³⁾

§ 3

Orgánmi strediska sú správa rada a výkonný riaditeľ.

§ 3a

(1) Správna rada má deväť členov, ktorí sa vyberajú z osôb požívajúcich prirodzenú autoritu a dôveru v oblasti ochrany ľudských práv. Členmi správnej rady sú:

- a) jeden člen vymenovaný prezidentom Slovenskej republiky,
- b) jeden člen vymenovaný predsedom Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) jeden člen vymenovaný verejným ochrancom práv,
- d) jeden člen vymenovaný dekanom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave,
- e) jeden člen vymenovaný dekanom Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
- f) jeden člen vymenovaný dekanom Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici,
- g) jeden člen vymenovaný dekanom Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave,
- h) jeden člen vymenovaný predsedom vlády Slovenskej republiky na návrh mimovládnych organizácií; postup pri predkladaní návrhu na vymenovanie člena správnej rady určí predseda vlády Slovenskej republiky,
- i) jeden člen vymenovaný ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(2) Správna rada je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov. Na platné prijatie uznesenia sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov.

(3) Funkčné obdobie člena správnej rady je trojročné; začína plynúť dňom uvedeným v jeho vymenúvacom dekrete. Vymenúvací dekrét člena správnej rady doručí stredisku ten, kto člena správnej rady vymenoval podľa odseku 1. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena správnej rady najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Členstvo v správnej rade je dobrovoľné a nezastupiteľné. Člen správnej rady má nárok na úhradu výdavkov spojených s výkonom tejto funkcie podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(4) Členstvo v správnej rade zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia člena správnej rady,
- b) vzdaním sa funkcie člena správnej rady,
- c) odvolaním člena správnej rady z funkcie alebo
- d) smrťou člena správnej rady.

(5) Člena správnej rady odvolá z funkcie ten, kto ho za člena vymenoval podľa odseku 1, ak sa bez vážneho dôvodu nezúčastní na troch po sebe nasledujúcich zasadnutiach správnej rady.

(6) Člen správnej rady, ktorému členstvo zaniklo podľa odseku 4 písm. b), oznámi zánik svojho členstva tomu, kto ho za člena správnej rady vymenoval podľa odseku 1. Zánik členstva člena podľa odseku 4 písm. d) oznámi tomu, kto zomrelého člena vymenoval, predseda správnej rady, a ak ho niet, výkonný riaditeľ.

(7) Správna rada

- a) volí a odvoláva zo svojich členov predsedu správnej rady a podpredsedu správnej rady,
- b) volí a odvoláva výkonného riaditeľa,
- c) poveruje výkonom funkcie výkonného riaditeľa iného zamestnanca strediska, ak výkon funkcie výkonného riaditeľa zanikol (§ 3b ods. 5), a to až do zvolenia nového výkonného riaditeľa; rozsah poverenia určí správna rada uznesením,
- d) schvaľuje štatút strediska,
- e) schvaľuje rokovací poriadok správnej rady,
- f) schvaľuje návrh rozpočtu strediska,
- g) schvaľuje plán činnosti strediska,
- h) prerokúva správu o stave dodržiavania ľudských práv v Slovenskej republike,
- i) schvaľuje ročnú záverečnú správu o činnosti strediska,
- j) schvaľuje účtovnú závierku strediska,
- k) schvaľuje výročnú správu o hospodárení strediska.

(8) Podrobnosti o vnútorných pomeroch strediska upraví štatút strediska. Štatút musí byť v súlade s medzinárodnou zmluvou.²⁾

(9) Postup pri zvolávaní zasadnutí správnej rady a jej rokovaní upraví rokovací poriadok správnej rady.

§ 3b

(1) Činnosť strediska riadi a kontroluje výkonný riaditeľ, ktorého na obdobie troch rokov volí správna rada z návrhov predložených členmi správnej rady.

(2) Výkonný riaditeľ je štatutárnym orgánom strediska. Za výkonného riaditeľa môže byť zvolená bezúhonná osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a je činná v oblasti ochrany ľudských práv alebo ochrany práv detí. Tá istá osoba môže byť zvolená za výkonného riaditeľa najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach.

(3) Za bezúhonnú osobu na účely tohto zákona sa považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin, za ktorý jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov.³⁾ Na účel

preukázania bezúhonnosti osoba poskytne údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.⁹⁾ Údaje podľa tretej vety stredisko bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(4) Výkonný riaditeľ zodpovedá správnej rade

- a) za činnosť strediska,
- b) za riadne hospodárenie a vedenie účtovníctva,
- c) za plnenie uznesení správnej rady,
- d) za vypracúvanie správy o stave dodržiavania ľudských práv v Slovenskej republike,
- e) za vypracúvanie ročnej záverečnej správy o činnosti strediska, účtovnej závierke strediska a výročnej správy o hospodárení strediska za predchádzajúci rok.

(5) Výkon funkcie výkonného riaditeľa zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia výkonného riaditeľa,
- b) vzdaním sa funkcie výkonného riaditeľa,
- c) odvolaním z funkcie výkonného riaditeľa pre neplnenie povinností, ktoré trvá viac ako šesť mesiacov, alebo pre vážne porušenie povinností výkonného riaditeľa,
- d) smrťou výkonného riaditeľa alebo
- e) odvolaním z funkcie výkonného riaditeľa z dôvodu jeho právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin alebo trestný čin, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody.

(6) Výkonný riaditeľ predkladá správnej rade

- a) návrh štatútu strediska,
- b) návrh rozpočtu strediska na príslušný kalendárny rok,
- c) návrh plánu činnosti strediska na príslušný kalendárny rok,
- d) správu o stave dodržiavania ľudských práv v Slovenskej republike,
- e) ročnú záverečnú správu o činnosti strediska,
- f) účtovnú závierku strediska a výročnú správu o hospodárení strediska.

§ 3c

(1) Funkčné obdobie členov správnej rady zriadenej podľa doterajších predpisov sa skončí zvolaním prvého rokovania novovymenovaných členov správnej rady podľa § 3a ods. 1. Členov správnej rady vymenujú osoby uvedené v § 3a ods. 1 najneskôr do 1. júla 2003; o ich vymenovaní písomne upovedomia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky. Mimovládne organizácie predložia predsedovi vlády Slovenskej republiky návrh na vymenovanie člena správnej rady do 15. júna 2003.

(2) Prvé rokovanie novej správnej rady zvolá minister spravodlivosti Slovenskej republiky tak, aby sa konalo do 30 dní od uplynutia lehoty na vymenovanie členov správnej rady podľa odseku 1. Ak v lehote podľa odseku 1 nebude vymenovaná nadpolovičná väčšina členov správnej rady, prvé rokovanie novej správnej rady zvolá minister spravodlivosti Slovenskej republiky tak, aby sa konalo do 30 dní po prijatí upovedomenia o vymenovaní nadpolovičnej väčšiny členov správnej rady podľa odseku 1.

(3) Funkčné obdobie výkonného riaditeľa ustanoveného podľa doterajších predpisov zaniká zvolením nového výkonného riaditeľa; správna rada podľa tohto zákona zvolí nového výkonného

riaditeľa do 30 dní od jej prvého rokovania.

§ 3d

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2007

Funkčné obdobie členov správnej rady vymenovaných podľa doterajších predpisov sa skončí uplynutím troch rokov od ich vymenovania.

§ 3e

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 4

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1994.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

**Príloha
k zákonu č. 308/1993 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

1. Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 20/zv. 1; Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000).
2. Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorou sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 4; Ú. v. ES L 303, 2. 12. 2000).
3. Smernica Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 1; Ú. v. ES L 39, 14. 2. 1976), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/73/ES z 23. septembra 2002 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 4; Ú. v. ES L 269, 5. 10. 2002).
4. Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21. 12. 2004).

1a) § 18 ods. 2 písm. d) Občianskeho zákonníka.

1aa) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

2) Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (oznámenie č. 29/1995 Z. z.).

3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

4) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

5) § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.

